

riis Viennæ servientium charitate et obsequio curatum est, ut fatigatio præcedentium et subsequentium fratrum aliquantulum relevaretur. Hæc ancilla Dei quæ congregationi præerat in superiori monasterio, tria vascula vino plena post sanctum funus misit, unde sitientes refocillari potuissent et hi qui vigiliis agerent recrearentur. Bibitum est quousque vascula exhausta fuerint. Aderat tunc ibi Severianus olim viri Dei præpositus cum fratribus qui sancto obviam venerant. Quidam ex eis unde biberent cum quæssissent, non invenerunt. Sed quid divina virtus per sanctos suos non operatur? Ancillæ Dei quæ vascula plena vino detulerant, cum diluculo ad monasterium reverti vellent, sua vascula repetentes quasi nihil inde hauserint plena repererunt. Vere tunc isdem operatus est, ut servum suum magnificaret in vasculis qui in Cana Galileæ saporem aquæ convertit in vinum Suffecit bibentibus liquor divinæ virtutis, ut etiam ad monasteria urbis satis inde referretur, et ad laudem Domini nostri Jesu Christi publicum miraculum fieret.

Cæcus illuminatur. Contractus erigitur.

13 Ferebatur autem corpus sanctum humeris procerum, qui vicissim sibi desiderio pio succedebant. Et cum esset cælum nubilum et aer sudus, omnesque timerent tempestatem adventuram esse, subito serenitas B. viri meritis reddita est. Delatum est sanctum corpus in locum Duodecim nuncupatum, ubi tale miraculum divina virtus præstitit. Cæcus quidam ita natus per triduum sanctas) turbas cum funere B. viri venturas sustinuit. Ut potuit tetigit velamen feretri, et continuo ab oculis ejus sanguis profluxit, ac statim inexpertum lumen recepit. Ut

A autem ad locum sepulturæ perventum est, quidam homines pleni fide detulerunt ibi debilem membris contractum, ita ut natibus ipsius plantæ inhærent. Adfuit sancti viri meritum: sanus enim pedibus a sepulcro sancto rediit. Quod ne alicui commentitium et non vere actum videretur, ipsi ambo, sive qui cæcus fuerat, sive qui gressum negatum receperat, in monasterio viri Dei usque ad mortem devoti perstiterunt, atque viva voce divina in se facta miracula promulgaverunt.

Cera crescit.

14 Ad tenebras noctis fugandas cera defuisse putabatur. Tristati fratres quo se verterent non habebant; sed timorem illorum depulit ille qui in dentibus manducantium quinque panes in solitudine accrescere dedit. Nam cera inter manus eorum ita creverat, ut de parva quantitate plurima luminaria accreverint. Curatum est ergo sanctum corpus digna veneratione et in sepultura quam olim sibi ipse præviderat venerabiliter celatum, ubi se cum Deo vivere crebris miraculis ad laudem Domini Jesu Christi manifestat. Quem si patronum apud ipsum, filii et fratres mei, habere desideratis, vitam ejus imitari plenam amore concupiscite. Desiderabat enim hic sanctus vir lucra semper Domini sui, et de vestra corona et ipse in Christo gratulari. Nunquam a vobis daberit, si vos de conversatione ejus vitæ animam et vitam non elongaveritis. Dominus autem qui illi meritum gratis et præmium æternum contulit, vobis et desiderium omnis boni augeat, et obedientiam sibi gratam perfectionem plenam justitiæ donet.

APPENDIX AD S. ADONIS OPERA

TRANSLATIO SEU ELEVATIO S. BARNARDI,

EPISCOPI VIENNENSIS,

Facta anno DCCCCXLV, IX, Kal. Maii; scripta ab auctore anonymo ejus temporis.

(Apud Mabill., Acta SS. ord. S. Bened.)

1. Regni cælorum civibus tantam gloriam concessit tribuere omnipotens Deus, ut coruscantes miraculis spargant per populos famam laudis: et nostris temporibus de magnifico Patre nostro Beato Barnardo pontifice visiones clara ostensione sunt revelatæ hominibus, ætate meritoque diveris. Sed cum nullus acquiesceret, ostendit se cuidam viro, nomine Rainaldo, ætate longæva et sacerdotali gratia sublimato: cujus relatione omnis dubietas merito pelleretur, quia erat vir nobilis, et castitatis munere insignis; et, ut ipse retulit, ita sibi apparuit. Dum quiesceret in strato suo sub profundo no-

D ctis silentio, apparuit ei quidam vir magnæ auctoritatis, sacerdotalis stola indutus, ferens archiepiscopale pallium, qui eum vocavit, dicens: Rainalde, me, te volo scire, conditorem hujus fuisse loci, et ut corpus meum fratribus tuis præcipias transferri, quod indigne concluditur in cœno aquarum. Cœpit autem eadem revelatio multis apparere, et minaci voce idem sanctus, ut celerius fieret, præcipere; et nisi obedirent suis sermonibus, locum asserebat, quem fundaverat, desolaturum.

2 Igitur tertia feria infra albas Paschæ, nono videlicet Kalendas Maii, anno Dominicæ Incarnationis

nongentesimo quarto decimo^a, detectum est sanctum A corpus ejus, et a tellure levatum summa cum lætitia. Sed cum a tumulo membra beati pontificis levantur, visum est senioribus vino ^b abluī, ex quo multa sunt officia languentibus præstata. Vidimus energumēnos, atque lunaticos hujus liquoris unda

^a Sic annum signat Breviarium Romanense, apud Bollandum anno 844 et sane rectius, nam eo anno Pascha incidebat in Aprilis diem 14, feria tertia infra albas (quo die facta translatio) in ejusdem mensis diem nonum Kalendas Maii seu 25 Aprilis.

potatos, viribus convalescere, sedata impulsione dæmoniaca. Sed postquam feretro impositæ fuissent beatæ reliquiæ, fit clamor sanctorum, gaudentium; atque ad sinistram altaris apostolorum, quod ipse vivens sacra verat, locantur ^c summa cum lætitia populorum.

^b Hunc morem in translationibus sanctorum observari solitum alias notavi.

^c Sancti Barnardi reliquiæ in eo loco non amplius comparent, ut putavit Lievræus, sed a Calvinistis combustæ creduntur.

MIRACULA EJUSDEM

Actore anonymo Viennensi episcopo, ex num. 7, qui sæculo x vixit.

(Apud Mabill., ibid.)

1 Quamvis imperitia mea in posterum velut inscia litterarum calumniabitur, tamen vis amoris domini antistitis aliorisque ^a mei Barnardi compellit me scribere virtutes nuper gestas. Cum igitur Aquitanici populi cum pontificibus concilium ^b apud civitatem, quæ dicitur Vetula, in pago Vallavorum, celebrarent, adfuit et Romanensium congregatio, corpus prælibati pontificis deferens. Si quis ergo voluerit scire virtutum illic gestarum copiam, vera inde excipere poterit indicia, quod arca, qua sacratissimum ejus corpus continetur, auro argentoque decenter ornata, ex oblationum abundantia, quas illi fidelium detulit manus devota, fabrili opere hactenus contexta cernitur: quod et aureæ testantur cruces, necnon candelabra auro argentoque decora.

2 Subsequenti autem tempore erat Romanis quædam sanctimonialis femina officio, linguæ privata, quæ in ecclesia permanens, rogabat Deum intima cordis compunctione. Die ergo natalis apostolorum Petri et Pauli, cum jam vespertinis hymnis ex more dictis pueri *Benedicamus Domino* decantarent, ipsa cum reliquo populi Deo gratias proclamavit.

3 Sub eodem itaque tempore fuit ad Viventiacum quidam coriarius. Hic cum die Dominica non servato honore diei, artis suæ exerceret opus: manubrium ferramenti tam valide adhæsit manui, ut evelli non posset: lumine oculorum insuper obcæcatus, temeritatem suam omnibus fatebatur: cui per visum quidam apparuit, et ut Romanis sancti Barnardi auxilium flagitaret, monuit. Romanis perrexit, sanitatemque recepit.

4 Quid etiam in Valle aurea, quæ in pago Viennensi sita est, gestum sit, non tacebo. Concilium ibi per singulos annos Viennensium cives decreverant celebrare. Advenerat ibi quidam cæcus beati Barnardi præstolans adventum in gradibus capellulæ, quæ ligneis contexta stipitibus constructa fuerat: cui cum dicerent adesse turbam laudantium Deum D

^a Ne quis putet hæc verba esse hominis, qui Barnardi fuerit æqualis, sciendum est hunc esse morem, ut sanctorum in aliqua dignitate successores eos *alitores et nutritores* suos vocent. Anastasius vulgatus in Leone Papa III: *Fecit in basilica beati Petri apostoli nutritoris sui, etc.*

^b Id est conventum fidelium indictum religionis causa: quo sensu etiam hæc vox sumitur infra num, 4 *Vetula* civitas, ubi supplicatio indicta, non alia videtur esse nonnullis, quam Anicium aut Podium civitas, caput gentis Vellavorum, *du Velay*. Franco

B pro beati adventu Barnardi, ivit statim, et visum recepit.

5. Illis testantibus veritatem cognovi, qui ad festivitatem Ramis Palmarum Romanis advenerant, de cujusdam cæci illuminatione. Mos apud incolas inolevit ut ea die ad processionem cum frondibus membra sacratissimi præsulis secum vehant. Verum cum ad tantam lætiam populus conveniret, adfuit et cæcus quidam magnis vocibus inquiring, se clare meruisse videre: ad cujus voces cunctus commotus populus concinendo personuit, *Te Deum laudamus*.

6 Beate testante Luca didicimus Salvatorem nostrum apostolos extra Jerusalem die ascensionis suæ eduxisse, et alta cœlorum penetrasse: cujus memor processionis Romanensium congregatio, cum hanc uno annorum componeret, herbæ, vulgo dictæ *gladioles*, flores unus adolescentium capsæ memorati pontificis lætabundus imposuit. Die vero altera collectos quos posuerat flores servare studuit; ex quibus multa beneficia languentibus beatus postmodum præstitit antistes Barnardus.

7 Illud ergo miraculum placet modo inserere, quod palam monstratum assidue, postquam regendam, cui Deo auctor deservio, hanc Viennensem suscepi Ecclesiam. Juvenem quemdam sui parentes intulerunt Romanis, qui numquam ambulaverat: quem cum ante beati Barnardi sepulcrum posuissent, basibus consolidatis et plantis surrexit incolumis. Hic denique miraculum suum quolibet anno circumfert: et licet hic beatissimus impar sit apostolis, tamen quod ad portam templi Speciosam Petrus quondam egit cum Joanne, huic simile esse cognoscitur: illum Petrus præcepit surgere, istum divina virtus meritis pontificis voluit erigere. Sufficiat ergo quærentibus virtutes beati pontificis, hoc tantum de ejus scriptum miraculis: sed volo eos scire, multa fuisse, et jugiter esse, et tanta quæ etiam modum scribentis videantur excedere.

monachus in Chronico Trenorciensi superius relatus ait, Erveum abbatem magna ecclesiæ suæ in *comitatu Vellaico* prædia acquisivisse, cum ecclesia sancti Georgii in *Vetula præastio civitatis*, nempe in suburbio Anicii seu Podi Vellavorum, uti explicat Petrus Franciscus Chiffletius in historia Trenorciensi. Et quidem hanc sententiam secutus sum in superioribus, ubi actum de translatione S. Filiberti. At *Vetule civitatis* nomine significari oppidum S. Pauliani, certis postea deprehendi argumentis, quæ in hujusce tomi Appendice adducam.